

άμυγδαλα

— 552 —

άμυγδαλένιος

άμυγδαλα ἡ, Αἴγιν. ἀμυγδάλα Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀμύγδαλα Καλαβρ. ἀμύγδαλα Ἀπούλ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀμυγδάλη = ἀμύγδαλον. Διὰ τὴν κατάλ. πβ. ἀθερίνη - ἀθερίνα. Ἡ τοῦ τόνου μετακίνησις ἐν τῷ τύφῳ ἀμύγδαλα πιθανῶς κατ' ἐπίδρασιν τοῦ Λατιν. *a mygda la*.

1) Ὁ καρπὸς τῆς ἀμυγδαλῆς Ἀπούλ. Συνών. ἀμύγδαλο. 2) Ἡ ἀμυγδαλῆ Αἴγιν. Καλαβρ. (Μπόβ.): Ἀσμ.

Εἶχε ντουφέκια πό συκεά, ντρομπόνγια ἀπ' ἀμυγδάλα Αἴγιν. "Οτι ἡ σημ. παλαιά μαρτυρεῖ τὸ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Λατιν. *a mygda la*. Συνών. ἀμυγδαλάς.

άμυγδαλάδα ἡ, Σῦρ. (Ἐρμούπ.) Χίος — Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμύγδαλο καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἀδα (II).

1) Ποτὸν ἐξ ἔκχυλίσματος ἀμυγδάλου ἐνθ' ἀν.: Ἐπιαμὰν ἀμυγδαλάδα Θερμούπ. Συνών. ἀθάσι 2, ἀθάσογαλο, ἀμυγδαλόγαλα, σουμάδα. 2) Οσμή ἀμυγδάλου Χίος: Μυρίζει ἀμυγδαλάδα. Συνών. ἀμυγδαλάδι.

άμυγδαλάδι τό, ἀμάρτ. ἀμυγδαλάδ' Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμυγδαλάδα.

Οσμή ἀμυγδάλου. Συνών. ἀμυγδαλάδα 2.

άμυγδαλάκι τό, σύνηθ. ἀμυγδαλάκι Μύκ.

Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀμύγδαλο διὰ τῆς καταλ. - ἀκι.

1) Τὸ μικρὸν ἀμύγδαλον σύνηθ. β) Ἐν τῷ πληθ., τὰ τραχηλικὰ γάγγλια Νουμᾶς 293,7. Συνών. ἐλαιά. 2) Μικρὸν τεμάχιον ώς δεῖγμα χρησιμοποιούμενον (ώς ἔχον δηλαδὴ τὸ μέγεθος μικροῦ ἀμυγδάλου) Σύμ. Συνών. ἀμύγδαλο. 3) Ράβδος ξυλίνη ἐν τῷ κρεμαστῷ ὑφαντικῷ ίστῳ ἔξαρτωμένη ἐκ τῆς στέγης καὶ φέρουσα τὸν στήμονα ἐκτυλισσόμενον ἐξ αὐτῆς Μύκ.

άμυγδαλαρρωστῶ ἄγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμύγδαλο καὶ τοῦ ρ. ἀρρωστῶ.

Ασθενῶν μαραίνομαι καὶ φαίνομαι ὅμοιος πρὸς τὸ ἀτροφικὸν ἀμύγδαλον: Ἀσμ.

Γὰ σέν' ἀμυγδαλαρρωστῶ καὶ καρυδοδιαβαίνω καὶ σταφιδομαραίνομαι καὶ ἀνθρώπου δὲν τὸ λέγω.

άμυγδαλᾶς δ, Χίος ἀμυγλαδᾶς Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμυγδαλάδα.

1) Ὁ ἔχων πολλὰς ἀμυγδαλᾶς καὶ παράγων πολλὰ ἀμύγδαλα. 2) Τόπος ἐνθα ὑπάρχουν πολλαὶ ἀμυγδαλαῖ. Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τύπ. Ἀμυγδαλᾶς Χίος Μυγδαλᾶς Ανδρ. Μυργαλᾶς Ανδρ.

άμυγδαλᾶτος ἐπίθ. σύνηθ. μυγδαλᾶτος πολλαχ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀμυγδαλᾶτος.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ ἔχων σχῆμα ἀμυγδάλου, ἀμυγδαλοειδῆς σύνηθ.: Κάρβουνο ἀμυγδαλᾶτο. Μάτια ἀμυγδαλᾶτα σύνηθ. || Ποίημ.

Σπίθες πετοῦν, φωτιές καὶ λαύρες τὸ ἀμυγδαλᾶτα δγό σου μάτια

ΝΠετμεζ. Ἀπλ. λόγ. 26. Συνών. ἀθάσωτός, ἀμυγδαλένιος 1, ἀμυγδαλωτός. Πρ. καρυδᾶτος, φουντουκᾶτος. β) Ὁ ἔχων μέλαν στίγμα σχήματος

ἀμυγδάλου ὑπὸ τὸν ἐσωτερικὸν κανθὸν τοῦ ὄφθαλμοῦ, ἐπὶ προβάτων Δ.Κρήτ. Συνών. ἀμυγδαλομάρματος. γ) Ὁ ἔχων μέγεθος ἀμυγδάλου ΓΣουρῆ Ρωμ. ἀριθμ. 101: Ποίημ.

"Ηλιο εἰς τὸν ἐφέδρους μας νὰ σποῦν ἀμυγδαλᾶτες, φρενοπολέμους 'ς τὸ Σταυρό, κηδεῖες καὶ παράτες (ἀμυγδαλᾶτες ἐνν. ψεῦτες). Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πρ. Πρόδομ. 4,11 (ἔκδ. Hesselink. - Pernot) «αὐτός, ὁ κόλπος του ἔγεμε φθεῖρας ἀμυγδαλάτας». 2) Ὁ ἔχων μικροὺς ὄρχεις ώς ἀμύγδαλα, ἐπὶ ἀνδρὸς Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

Β) Τὸ οὐδ. οὖσ. 1) Πλακούντιον ἐξ ἀμυγδάλων κοπανισμένων, ἀλεύρου, ζαχάρεως καὶ ἀνθονέρου πολλαχ. Συνών. ἀμυγδαλένιο (ἰδ. ἀμυγδαλένιος 2), ἀμυγδαλωτό (ἰδ. ἀμυγδαλωτός). 2) Γλύκυσμά τι, είδος χαλβᾶ περιέχον ἀμύγδαλα — Λεξ. Περιδ. Βυζ. Ἡπίτ. Συνών. μαντολᾶτο.

άμυγδαλεδά ἡ, ἀμυγδαλέα Κάρπ. Κύθηρ. ἀμυγδαλέα Κάρπ. (Ἐλυμπ.) ἀμύγδαλέα Ἀπούλ. ἀμυγδαλὲ Ἰκαρ. Δ.Κρήτ. ἀμυγλαδέα Κύθηρ. ἀμύγδαλα Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀμυγδαλέα κοιν. ἀμυγλαδέα Θήρ. Μῆλ. Σέριφ. Φολέγ. Χίος ἀμυγγαλέα Τήν. μυγδαλέα Εύβ. (Κύμ.) Μέγαρ. μυδαλέα Εύβ (Αύλωνάρ.) μυδαλέα Εύβ. (Κονίστρ. κ. ἀ.) μυγδαλέα σύνηθ. μυδαλέα Λέσβ. μυδαλέα Θεσσ. μυγδαλέα Τσακων.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀμυγδαλέα. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ. Τὸ ἀμυγλαδεῖα καὶ παρὰ Σομ.

Τὸ δένδρον ἀμυγδαλῆ ἡ κοινὴ (*amygdalus communis*) τῆς τάξεως τῶν ροδωδῶν (*rosaceae*) ἐνθ' ἀν.: Τὸ Φλεβάρι ἀνθίζουν οἱ ἀμυγδαλέες κοιν. Εἴναι ὅμορφη σὰν ἀνθισμένη ἀμυγδαλέα σύνηθ. || Φρ. Ἡ ἀμυγδαλέα δὲ θέλει φινό (ἐπὶ τοῦ αὐτάρκους φινὸς = ἔρινεασμὸν) Σίφν. || Παροιμ. "Οποιος ἔχει μυγδαλέες ἔχει καὶ τζιτζίκους (τὰ ἀγαθὰ προϋποθέτουν ἐνοχλήσεις καὶ κόπους) Ζάχ. Κεφαλλ.

Ἡ λωλὴ ἀμυγδαλέα | πρὶν τὸν Μάρτιν ἥσκασε, ἥσκασε καὶ ἀπόσκασε | καὶ καρπὸν δὲν ἔκαμε (ἥσκασε = ἥνθησε. "Οτι τὰ ἐπιχειρούμενα πρὸ τοῦ καταλλήλου χρόνου συνήθως ἀποτυγχάνουν, ώς καταστρέφεται ἐνίστε δ καρπὸς τῆς κατ' Ιανουάριον ἡ Φεβρουάριον ἀνθούσης ἀμυγδαλῆς ἐπερχομένου δριμέος ψύχους. Πρ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,170) Χίος || Ἀσμ.

Σὰν μυγδαλία δροσερὴ ν' ἀνθήσερε λονλούδια (ν' ἀνθήσερε = ν' ἀνθήσῃς) Τσακων. Ἡ λ. καὶ ώς κύρ. ὄν. καὶ ώς τοπων. πολλαχ.

άμυγδαλέλλι τό, ἀμάρτ. ἀμυγλαδέλλι Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμυγδαλῆ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἀλλά.

Είδος χόρτου ἀκανθωτοῦ ἐδωδίμου. Πρ. ἀμυγδαλέλλα.

άμυγδαλένιος ἐπίθ. πολλαχ. μυγδαλένιος Κρήτ. μυδαλένιος Εύβ. (Αύλωνάρ. Κονίστρ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀμυγδαλῆ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἀνθίστος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ὁ ἔχων σχῆμα ἀμυγδάλου, ἀμυγδαλοειδῆς: Ἀσμ. Νά χρι μάτια μυγδαλένια, | μαργαριτοδιαμαντένια

Κρήτ. Συνών. ίδ. ἐν ἀμυγδαλέλλας Α 1. 2) Τὸ οὐδ. ἀμυγδαλένιο οὖσ., πλακούντιον μετ' ἀμυγδάλων κατα-

